

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4Tos/62/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123010156
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Ľupták, PhD., MBA
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6123010156.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Petra Hunáka, PhD., na neverejnom zasadnutí dňa 01. júna 2023 prejednal sťažnosť odsúdeného Z. Z. proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5PP/11/2023 zo dňa 29.03.2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného Z. Z. zamietla.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením sp. zn. 5PP/11/2023 zo dňa 29.03.2023 senát Okresného súdu Banská Bystrica podľa § 61 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. zamietol návrh odsúdeného Z. Z. na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 2T/184/2006 zo dňa 18.10.2007, vo výmere 20 rokov nepodmienečne.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí zo dňa 27.03.2023 sťažnosť, ktorú ani do rozhodovania krajského súdu žiadnym spôsobom neodôvodnil.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po postupe v zmysle uvedeného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nebola dôvodne podaná, pretože u neho neboli splnené zákonné podmienky vyžadované ust. § 66 ods. 1 Trestného zákona pre jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo

rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Okresný súd pri dôslednom dodržaní procesného postupu a rešpektovaní práva odsúdeného na obhajobu rozhodol na verejnom zasadnutí v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere dôkazy správne vyhodnotil, a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne a odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým úvahám obsiahnutým v ust. § 176 ods. 2 Trestného poriadku. Stručne vyložil, ktoré skutočnosti mal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, a akými úvahami sa správal pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa správal, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.

Krajský súd preto v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia okresným súdom, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil. Sťažnostný súd považoval za potrebné doplniť, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nevyhnutné splnenie ako formálnych, tak aj materiálnych podmienok vyžadovaných Trestným zákonom.

Formálnymi podmienkami možno rozumieť vykonanie pomernej časti uloženého trestu odňatia slobody, požadovanej zákonom (§ 66 ods. 1 písm. a), b), c) Trestného zákona), t. j. ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody. Odsúdený podal návrh na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody dňa 16.02.2023, a síce po vykonaní potrebnej časti z výmery trestu odňatia slobody uloženého mu vo výmere 20 rokov rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 2T/184/2006 zo dňa 18.10.2007. Vzhľadom na uvedené, aj sťažnostný súd považoval formálne zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnené.

Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení, vychádzajúc z ust. § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, musí súd z hľadiska splnenia materiálnych zákonných podmienok zhodnotiť konanie odsúdeného pred spáchaním trestného činu, jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody a zároveň reálne zhodnotiť predpoklad, či v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Pokiaľ ide o splnenie prvej materiálnej podmienky, ktorou je plnenie povinností odsúdeného v rámci aktuálne vykonávaného trestu odňatia slobody, možno konštatovať, že odsúdený túto podmienku splnil len čiastočne. Relevantným pre posúdenie správania sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody je obsah hodnotenia, vypracovaného ústavom na výkon trestu odňatia slobody, z ktorého vyplýva, že v predchádzajúcich ústavoch nebolo jeho správanie a vystupovanie vždy na požadovanej úrovni. Dostal sa do rozporu s právnymi normami platnými v podmienkach výkonu trestu tým, že prenášal nepovolené predmety z pracoviska, neplnil pokyny a príkazy príslušníka zboru a zamestnanca zboru, vyrábal a prechovával nepovolené predmety, porušil povinnosti odsúdeného zaradeného do práce, odcudzil veci inému odsúdenému a úmyselne sa poškodzoval na zdraví. V ústave, kde je aktuálne sa dostal do rozporu s právnymi normami tým, že sa opakovane dopúšťal porušenia zákazu fajčenia mimo vyhradených priestorov a tým, že sa dostal do fyzického konfliktu s iným odsúdeným. Jeho správanie sa stabilizovalo prostredníctvom režimového a pedagogického pôsobenia. V súčasnosti je jeho správanie v intenciách interných a zákonných noriem výkonu trestu a aktuálne sa žiadne nedostatky nevyskytujú. Poriadok a čistotu v osobných veciach udržiava v zmysle určených vzorov. Dodržiava zásady upravenosti a ustrojenosti a voči príslušníkom sa správa slušne a zdvorilo. Zastáva funkciu vedúceho izby, kde si svoje povinnosti vyplývajúce z funkcie plní. Do prednáškovej činnosti zameranej na vzdelávanie a resocializáciu sa zapojil deväťkrát. Doposiaľ mu bolo udelených štrnásť

disciplinárnych odmien a v pedagogickej dokumentácii nemá evidované žiadne disciplinárne tresty. Do aktivít realizovaných v rámci kultúrno-osvetovej a spoločenskej činnosti sa zapája sporadicky. Nie je zaradený v žiadnom záujmovom krúžku a nerozvíja žiadne svoje záujmy takže možno konštatovať, že svoj voľný čas využíva skôr pasívnym spôsobom. Pracovne zaradený je na stráženom pracovisku mimo ústav na pracovisku drevospracujúceho priemyslu Pilarez, kde dodržiava pracovnú disciplínu, pokyny a všetky úlohy plní včas, kvalitne a hospodárne. Nebola zaznamenaná žiadna nedovolená činnosť. Rovnako si plnil svoje pracovné povinnosti v predchádzajúcich ústavoch k spokojnosti nadriadených. Odsúdený je slobodný, bezdetný, aktuálne bez partnerského vzťahu a sociálny kontakt s vonkajším prostredím neudržiava. Neuplatňuje si právo na návštevy, možnosť telefonovania, ani videonávštev. Navonok prejavuje snahu o svojich blízkych, avšak konkrétne kroky nepodniká a jeho postoj je k tejto skutočnosti pasívny. Postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti je nekritický. Hodnotiac uvedené, sťažnostný súd musel prisvedčiť záveru okresného súdu, že odsúdený prvú materiálnu podmienku pre podmienené prepustenie splnil len z časti.

Z hľadiska prijatia záveru, že od odsúdeného je možné očakávať vedenie riadneho života (druhá materiálna podmienka), je potrebné zohľadniť okolnosti predchádzajúceho života odsúdeného, vrátane jeho skorších odsúdení (R 5/2017). Okresný súd správne prihliadol na resocializačnú prognózu odsúdeného, ktorá je podľa hodnotenia ústavu nepriaznivá s poukazom na vysoké riziko recidívy trestnej činnosti. Hodnotiac osobu odsúdeného, okresný súd takisto správne prihliadol na kriminálnu minulosť odsúdeného, z ktorej je zrejmé, že odsúdený má doposiaľ jedenásť záznamov, z ktorých vyplýva, že sa opakovane dopúšťal majetkovej trestnej činnosti, čo znamená, že uložené tresty nemali pre neho dostatočný výchovný charakter a nemali dostatočný nápravný vplyv.

Možno preto bez najmenších pochybností konštatovať, že predošlé odsúdenia a vykonané tresty u neho nevedli k náprave, neboli pre neho dostatočným ponaučením, keďže do rozporu so všeobecne záväznými právnymi normami sa dostával opakovane v priebehu života. Odsúdený vlastným pričinením nevyužil skoršiu možnosť riadne sa začleniť do spoločnosti a preukázať, že sa napravil. Zohľadňujúc nepriaznivú resocializačnú prognózu odsúdeného a vysoké riziko recidívy trestnej činnosti krajský súd konštatuje, že práve predčasným ukončením výchovného pôsobenia uloženého trestu a participácie na programe zaobchádzania v podobe podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebolo možné dosiahnuť jeden z účelov trestu, a síce vytvoriť podmienky a pripraviť odsúdeného na riadne vedenie života po výkone trestu a odradiť ho od recidívy trestnej činnosti.

Aj podľa zistení krajského súdu je preto u odsúdeného ďalší výkon trestu odňatia slobody potrebný, a to predovšetkým z dôvodu, aby bol naplnený reálny predpoklad, že v budúcnosti povedie riadny život.

V prípade prognózy budúceho správania sa odsúdeného je potrebné prihliadať aj na prostredie, v ktorom sa odsúdený ocitne po podmienenom prepustení. Z hodnotenia odsúdeného ústavom je evidentné, že odsúdený nepodniká žiadne konkrétne kroky ku kontaktovaniu svojich blízkych a je k tejto skutočnosti pasívny. Rovnako neudržiava sociálny kontakt s vonkajším prostredím. Krajský súd musí konštatovať, že ani dobré rodinné vzťahy same osebe nedávajú záruku za ďalšie správanie sa odsúdeného, jeho nápravu a vedenie riadneho života. Podľa názoru krajského súdu ani dobré rodinné vzťahy nedávajú záruku za vzorné a spoločensky konformné správanie sa odsúdeného v prípade jeho podmieneného prepustenia z výkonu trestu na slobodu. Navyše, sťažnostný súd dáva do pozornosti, že v prípade konania o podmienenom prepustení odsúdeného sa jedná o konanie návrhové, pričom odsúdený je jedným zo subjektov, ktoré disponujú návrhovou iniciatívou (§ 415 ods. 1 Trestného poriadku) a ktorý by vzhľadom k charakteru tohto konania mal preukázať, že prostredie, v ktorom sa ocitne po prípadnom podmienenom prepustení z výkonu trestu na slobodu, bude mať pozitívny vplyv na jeho prevýchovu a dáva záruku, že odsúdený sa ďalšej trestnej činnosti viacej nedopustí. Uvedené skutočnosti však ani odsúdený žiadnym spôsobom nepreukázal.

V závere sťažnostný súd uvádza, že je potrebné prihliadnuť na povahu spáchanej trestnej činnosti, ako aj na zaradenie odsúdeného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia, ktoré zaradenie na výkon trestu svedčí o tom, že v prípade odsúdeného sa vyžaduje prísnejšia forma spôsobu výkonu trestu. Navyiac, trest odňatia slobody vykonáva v diferenciačnej skupine „B“, čo rovnako svedčí o potrebe prísnejšieho režimu, ktorý je základom diferencovaného zaobchádzania.

Keďže v súčasnosti nie je možné vysloviť reálny predpoklad, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, ďalší výkon trestu odňatia slobody je u neho dôvodný.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

S poukazom na uvedené skutočnosti senát Krajského súdu v Banskej Bystrici sťažnosť odsúdeného v súlade s citovaním ustanovením ako nedôvodnú zamietol.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.